

Interprofessionele Educatie
Amsterdam

Interprofessioneel onderwijs

Docenteninformatie Studiejaar
2023-2024

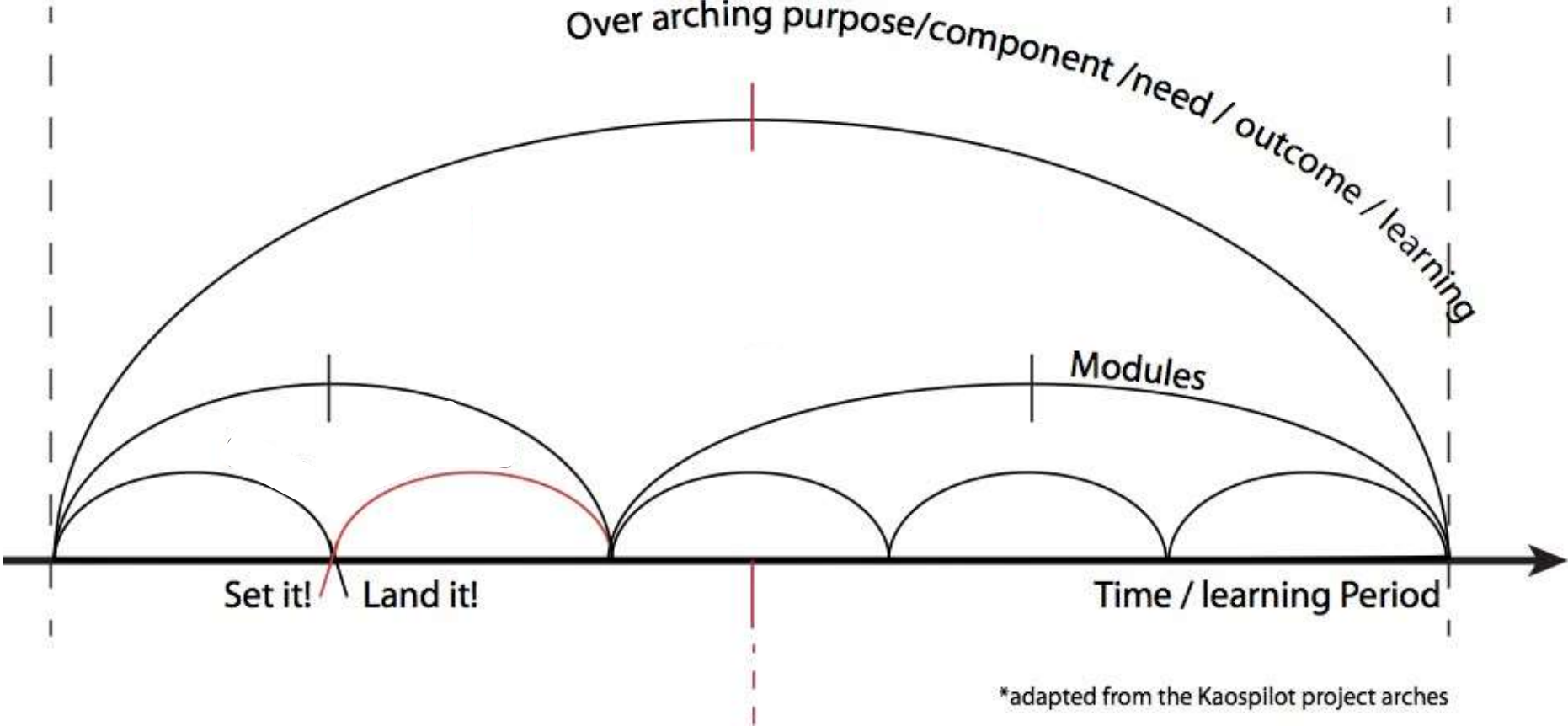
Agenda

1. Introductie
2. Het MDO: leeropbrengst, leertaken, leeractiviteiten
3. Samenwerken: kernelementen
4. De rol van de docent: facilitator, tools en didactiek
5. Afronding
6. Onderzoek naar simulatie MDO's

Introductie

Even voorstellen

Interprofessioneel samenwerken is een ontwikkelingsproces

Interprofessionele ervaringen

Geneeskunde

	Jaar 1	Jaar 2	Jaar 3	Jaar 4	Jaar 5	Jaar 6
Bewustwording	Stage	Stage		Coschappen: opdrachten		
Zelf doen		MDO	MDO	LWP	LWP	LWP

Ergotherapie, Fysiotherapie, Verpleegkunde

	Jaar 1	Jaar 2	Jaar 3	Jaar 4
Bewustwording	Stages			
Zelf doen		MDO	MDO	

Het MDO

Een interprofessionele context – buiten de grenzen van de eigen opleiding

- Professioneel gedrag
- Beoogde leeropbrengst
- Leeractiviteiten
- Leertaken
- Leeromgeving = de rol van de docent

Professioneel Gedrag

1. Je hebt een professionele houding en bent respectvol naar anderen,
2. Je zorgt voor een goede inhoudelijke voorbereiding voor het overleg,
3. Je draagt bij aan een constructieve dialoog ('actief luisteren, doorvragen om de boodschap te verhelderen, samenvatten om te controleren of je het juist hebt begrepen'),
4. Je houdt rekening met je persoonlijke interpretatie van het overleg door kritisch te reflecteren op je eigen gedachten en referentiekader,
5. Je kent je persoonlijke en discipline-gebonden grenzen en handelt daar naar,
6. Je werkt aan je eigen professionele ontwikkeling ('wat gaat goed', 'wat kan beter').

Beoogde leeropbrengst (bachelorjaar 2)

Na het interprofessioneel onderwijs kan je ...

1. het doel van interprofessioneel samenwerken uitleggen,
2. de verschillende rollen van de zorgprofessionals binnen jouw team benoemen,
3. het ICF-model toepassen in een interprofessioneel overleg,
4. met andere zorgprofessionals een zorgplan realiseren,
5. jouw bijdrage aan een interprofessioneel overleg evalueren.

De leeropbrengst is overstijgend uitgewerkt naar concrete leerdoelen per bijeenkomst

Beoogde leeropbrengst (bachelorjaar 3)

Na het interprofessioneel onderwijs kan je ...

1. een interprofessioneel overleg voeren n.a.v. een complexe zorgvraag,
2. indien relevant, de regie nemen in een interprofessioneel overleg,
3. in teamverband en op basis van de hulpvraag van de patiënt een zorgplan opstellen,
4. rekening houden met de perspectieven van de patiënt en/of de teamleden,
5. omgaan met verschillen in normen en waarden tussen de teamleden en/of de patiënt,
6. jouw ontwikkelpunten t.a.v. interprofessioneel samenwerken benoemen.

Leeractiviteit: teamopdracht in de vorm van MDO

Studenten bespreken in het team een complexe zorgvraag

- Jaar 2 AMC-HvA: een patiënt met vaatlijden, een patiënt met COPD, een patiënt met migratieachtergrond en onbegrepen klachten
- Jaar 3 AMC-HvA: een jonge patiënt met scoliose en ADHD; een patiënt met chronische pijn na ongeval; een oudere patiënt na een valincident
- Jaar 3 AMC-ACTA: een depressieve patiënt; een patiënt met Parkinson

De casuïstiek is als bijlage opgenomen in de opzet voor de bijeenkomsten (incl. uitwerking als handvat voor de docent)

Leertaak: individuele voorbereidingsopdracht

Inhoudelijke component

- Wat is het probleem in deze casus? En hoe zou een ideaal zorgplan eruit zien voor deze patiënt?

Proces component

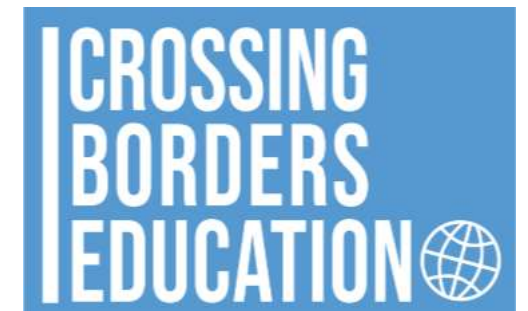
- Wat is interprofessioneel samenwerken? En waarom is dit belangrijk?
- Wat is een interprofessioneel overleg? En hoe voeren wij dat uit?
- Wat is mijn rol in een interprofessioneel overleg? En wat zijn de rollen van de andere studenten?
- Wat is de uitkomst van een interprofessioneel overleg? En hoe komen wij daar?

Samenwerken

Een proces gericht op het bereiken van een gezamenlijk doel.

Samenwerken stimuleert communicatie en zelfreflectie, het moedigt effectief en respectvol werken met anderen aan, en vereist reflectief denken.

Samenwerken in het onderwijs is belangrijk ter voorbereiding op interprofessioneel samenwerken later in de professionele beroepspraktijk

Kernelementen

Samenwerken met anderen

1. gezamenlijk doel
2. constructieve dialoog
3. bewustwording eigen rol

Transformatief leerproces

- A. voorwaarden voor leren
- B. stimulerende factoren
- C. remmende factoren

Wat betekent dit voor de student

Wat betekent dit voor de docent

1. Gezamenlijk doel

Het oplossen van een probleem vereist

- het ervaren van gedeeld eigenaarschap, een gezamenlijk probleem;
- het hanteren van gedeelde uitgangspunten (common ground); en
- het spreken van een gemeenschappelijke taal die past bij de context (informeel, formeel, interprofessioneel)

Studenten: belang van bewustwording

- ook t.a.v. het eigen taalgebruik en de gebruikte taal van de ander

Docenten kunnen studenten hierop wijzen

ICFTE, July 2021

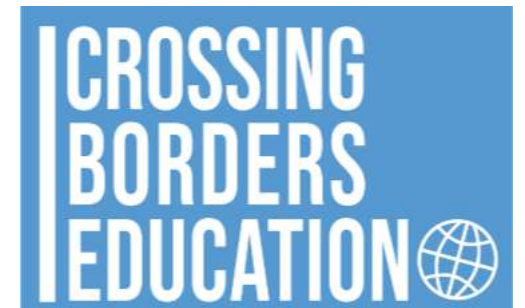
2. Constructieve dialoog

Een constructieve dialoog vereist

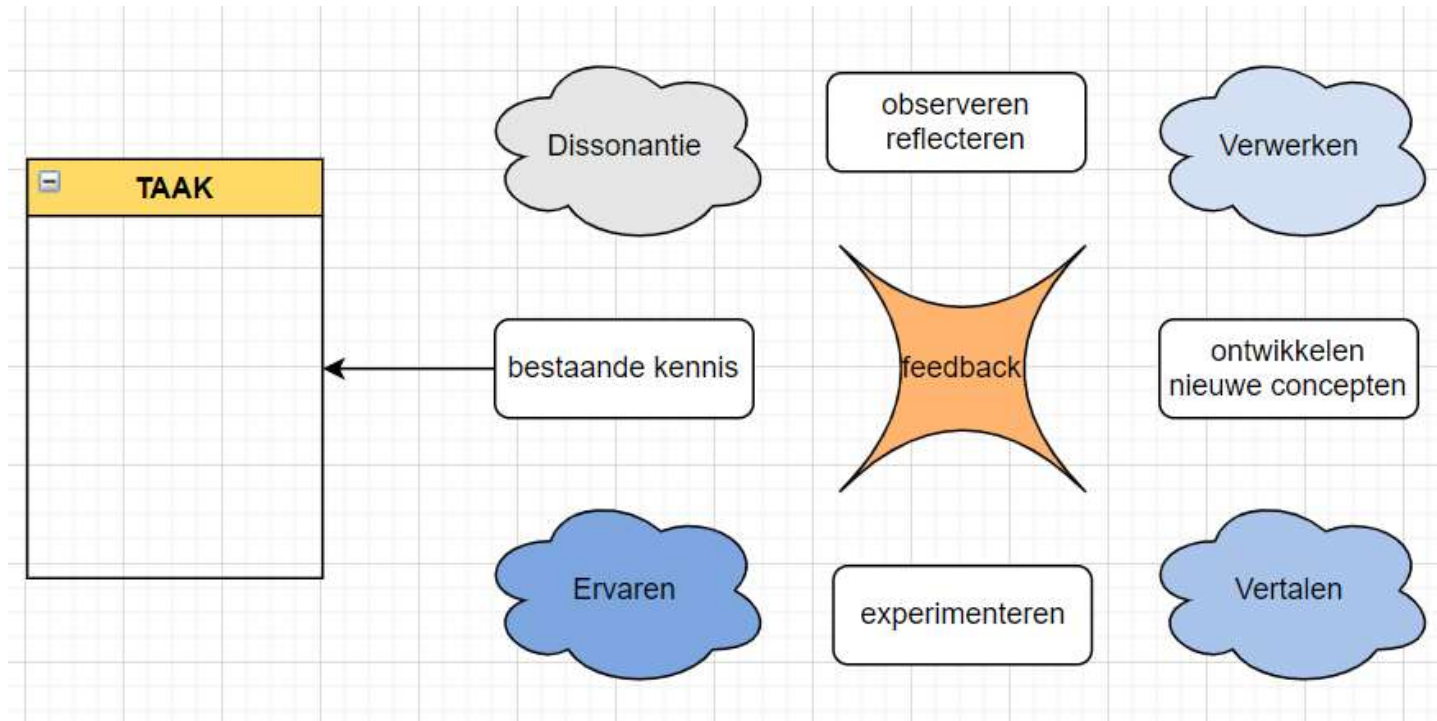
- helder communiceren;
- actief luisteren; en
- actief deelnemen.

Studenten: belang van wederzijds begrip, vertrouwen en bewustwording van de communicatie binnen het team

Docenten: slechte communicatie kan een gevolg zijn van bv.
de communicatie stijl, een verstoorde relatie of een onjuiste interpretatie

Transformatief leerproces

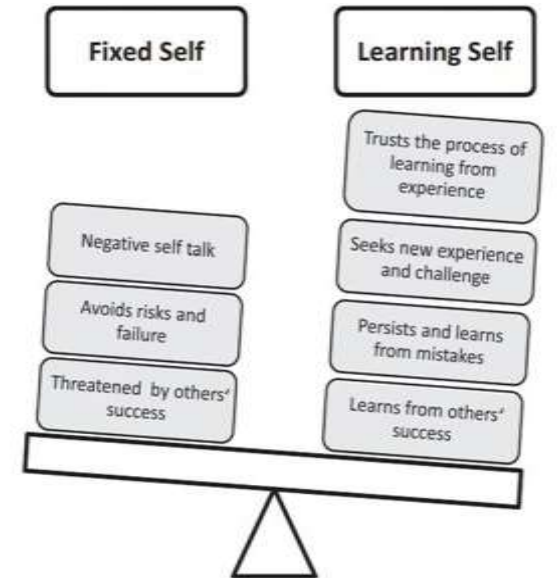
Naar: David C. M. Taylor & Hossam Hamdy (2013).

A. Voorwaarden voor leren

Student:

- Een positief zelfbeeld,
- Een open houding,
- Het aangaan van nieuwe ervaringen en uitdagingen,
- Fouten durven maken, en
- Zich niet bedreigd voelen door het succes van anderen.

Docent: open houding en bewust zijn van voorwaarden voor leren.

The Learning Way. Meta-cognitive Aspects of Experiential Learning Alice Y. Kolb & David A. Kolb, 2009

B. Stimulerende factoren voor leren

Docent:

Een veilige en open leeromgeving (vertrouwen),

Een benadering waarbij de student centraal staat:

- ondersteunen van de student en diens autonomie,
- aanmoedigen van actieve participatie en samenwerken,

Een context waarbinnen ruimte is om zich bewust te worden van zichzelf:

- exploreren van andere perspectieven (buiten het discours van de student), en
- stimuleren van een reflectieve dialoog.

Taylor, in: Handbook of Personal and Organizational Transformation. Neal (editor), 2018.

C. Remmende factoren voor leren

Docent:

- (Te) strikte regels met (teveel) nadruk op het voltooien van taken in plaats van een reflectieve dialoog,
- Rigide rolverdeling tussen docent en studenten,
- Een ongelijke verdeling van de verantwoordelijkheden binnen het team,
- Geslotenheid binnen de groep.

Tip: Inzetten van de eigen professionele ervaring en expertise.

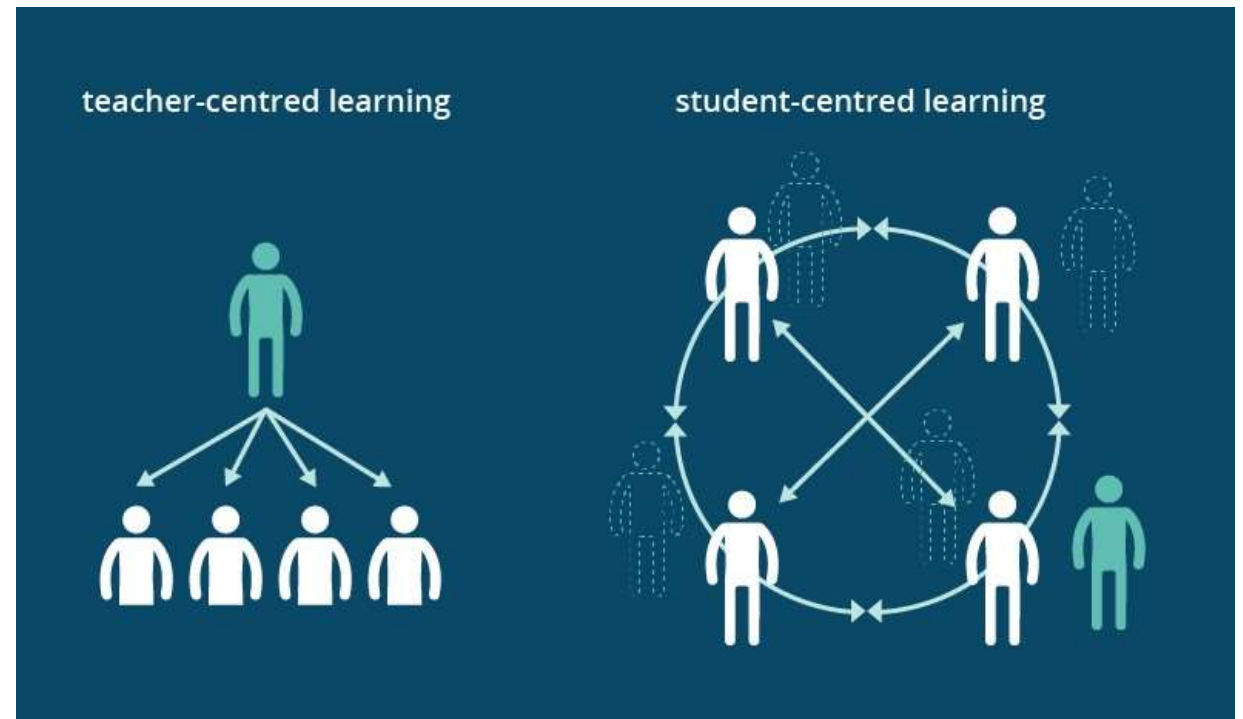

An update of transformative learning theory: a critical review of the empirical research (1999–2005). E.W. Taylor

De rol van de docent

ONDERWERPEN

- Facilitator 'Hoe doe je dat in de praktijk?'
- Tools
- Didactiek

Schapiro, 2009. Creating space for transformative learning.

Facilitator

De docent scheidt de leeromgeving waarbinnen leren mogelijk is. Dit is een veilige omgeving met ruimte voor oefening, reflecteren en integratie van het geleerde.

‘Begeleiden van de studenten bij het uitvoeren van een multidisciplinair overleg (MDO) door

- het bespreken van door de studenten gemaakte voorbereidingsopdrachten,
- het door de studenten laten uitvoeren (en observeren) van een MDO,
- het samen met de studenten evalueren van de opgedane ervaring met het uitgevoerde MDO,
- het beoordelen van studenten(-teams) in het licht van hun professionele ontwikkeling’.

Facilitator

Aandacht voor:

- instrumenteel leren, de praktische uitvoering ('wat te doen en wanneer') en het toepassen ervan in een specifieke context ('hoe te handelen'),
- communicatief leren ('wat betekent dit voor de student, de praktijk, de toekomstige rol'), en
- een diep begrip van sleutelconcepten ('waarom').

Tools

Dialogoog, Feedback en Formats

Tools

DIALOOG en feedback zijn de belangrijkste tools van de docent

Methoden (didactiek)

- Activeer de voorkennis,
- Geef een duidelijke instructie,
- Bespreek samen voorbeelden,
- Bespreek samen hoe effectief te werken,
- Ondersteun bij de uitvoering,
- Evalueer de opdracht,
- Evalueer de teamsamenwerking, en
- Zorg voor actieve verwerking.

Naar: Wijze lessen, 12 bouwstenen voor effectieve didactiek (2019)

Activeer de voorkennis

Bespreken van de voorbereidingsopdracht

Praktisch:

1. Vragen naar kennis over concepten
2. Vragen naar ervaring van vorige bijeenkomst

En daarna vooruitkijken:

- Wat gaan we nu doen?
- Waar zitten we binnen het totale programma?
- Welke plaats neemt dit onderwijs in binnen dit bachelor jaar?

Geef een duidelijke instructie

Jaar 2: Expliciteer het doel van het onderwijs en het uit te voeren MDO: ‘dit gaan we doen, op deze manier, in zoveel tijd; na afloop wil ik van elk team het volgende terug horen (...)’.

Bespreek het zorgplan format en de evaluatie.

Jaar 3: Studenten zelf een concreet doel laten formuleren (en daar op terugkomen).

Praktisch:

1. Helder communiceren,
2. Structuur bieden,
3. Uitdaging bieden en tempo houden.

Waar werken we naar toe?

Hoe evalueren we het teamoverleg?

Het zorgplan voor de patiënt

Deze tabel wordt het zorgplan voor de patiënt uit de casus. Je vult deze aan het eind van het interprofessioneel overleg digitaal in: het is een samenvatting van de interventies die jouw team gaat inzetten. Het teamdoel is direct gekoppeld aan de hulpvraag van de patiënt; de subdoelen zijn afgeleid van jullie gezamenlijke teamdoel. *Teamdoel A is als voorbeeld uitgewerkt – deze kan je verwijderen voor jullie eigen zorgplan.*

Geneeskunde studenten plaatsen dit zorgplan na de derde les in het portfolio.

Teamdoel A: De patiënt kan beter functioneren				
Subdoel	Interventie	Regievoerder	Evaluatie (wanneer, wat)	Follow-up
1. De pt. kan zelfstandig boodschappen doen	Wondverzorging	Verpleegkundige	Over 1 week, status wond	Bij geen goed herstel consultatie arts
2. De pt. is pijnvrij	Pijnmedicatie schema aanpassen	Arts	Over 2 dagen, VAS	Bij VAS hoger dan 4 pijnmedicatie ophogen
Teamdoel B: De pt. ...				
3.				
4.				
5.				
6.				
7.				
Teamdoel C: De pt. ...				
8.				
9.				
10.				
11.				

Evaluatieformulier (niet volledig)

Wat ging goed?
Wat kan beter?

	VOLDOENDE	ONVOLDOENDE
<p>Product, het zorgplan</p> <p>A. Het zorgplan is een teamproduct, dit blijkt de inbreng van elk teamlid.</p> <p>B. Het team kan het zorgplan op professionele wijze evalueren.</p> <p>C. Elke student kan een nadere toelichting op het zorgplan geven.</p>		
<p>Proces, het team functioneren</p> <p>A. Het team laat een professionele samenwerking zien.</p> <p>B. Het team kan op professionele wijze de teamsamenwerking evalueren.</p> <p>C. Elke student kan het eigen functioneren binnen het team evalueren.</p>		

Tip: vragen aan de studenten (tijdens hun overleg) of ze iedereen uit de groep een voldoende zouden geven. Dat geeft een goed beeld van de inzet.

Bespreek samen voorbeelden

Verzamel voorbeelden uit de eigen praktijkervaring, bv. n.a.v. stages of vrijwilligerswerk.

Praktisch:

1. Afbeeldingen (PowerPoint presentaties),
2. Modeling (hard-op-denken: hoe zou je het aanpakken), en
3. Concrete praktijkvoorbeelden.

Bespreek samen hoe effectief te werken

Bespreek hoe studenten de opdracht gaan aanpakken.

Praktisch:

- Heb aandacht voor zelfregulatie (grip op gedachten, emoties, gedrag),
- Spreek aan op verantwoordelijkheden,
- Laat eigen metacognitieve vaardigheden zien, zoals taakoriëntatie (wat moet ik doen?); doelen stellen (wat moet ik bereiken?); plannen (hoe bereik ik dat doel?); systematisch werken (stap-voor-stap); jezelf monitoren tijdens de uitvoering (maak ik geen fouten, begrijp ik alles?); na afloop evalueren (klopt het antwoord?)

Praktisch:

- Stappenplan voor een teamoverleg: Hoe kunnen we efficiënt samenwerken?

Stappenplan voor teamoverleg

Stap 1. Spreek een taakverdeling af

- Wie is technisch voorzitter?
- Wie bewaakt het teamproces?
- Wie notuleert de besluiten?

Stap 2. Analyseer het probleem

- Wat is de hulpvraag volgens elk teamlid?
- Wat is volgens het team de hulpvraag?

Stap 3. Bespreek de mogelijke oplossingen

- Welke doelen zijn nodig om de hulpvraag te beantwoorden?
- Welke interventies kan elk teamlid bijdragen?

Stap 4. Stel prioriteiten vast

- Welke interventies moeten eerst uitgevoerd worden?
- Welke interventies kunnen later plaatsvinden?

Stap 5. Werk het zorgplan uit

Stap 6. Wijs een regievoerder aan

- Wie is contact persoon voor de patiënt?
- Wie bewaakt dat de teamdoelen worden behaald?
- Wanneer is een volgend teamoverleg?

Ondersteun bij de uitvoering

Drie fasen:

1. Presenteer de opdracht,
2. Laat begeleid oefenen, en
3. Laat zelfstandig werken.

Evalueer de opdracht

Bespreek wat je observeert: laat studenten bewust worden van gedrag en mogelijke vooronderstellingen.

Bespreek met elkaar de verschillende interpretaties t.a.v. de inhoud, de context en het samenwerkingsproces.

Twee elementen:

1. Observeren,
2. Geven van feedback.

Evalueer de teamsamenwerking

Plenaire, gezamenlijke teamevaluatie met een focus op het teamproces:

- Hoe zijn jullie tot het zorgplan gekomen?
- Wat heb je nu geleerd?
- Hoe gaan jullie dit de volgende keer aanpakken?

Zorg voor actieve verwerking

Bespreek samen de verschillen tussen de disciplines: bewustwording van professioneel referentiekader.

Bespreek samen de verschillen in taal, opvattingen, argumenten: bewustwording van persoonlijk referentiekader.

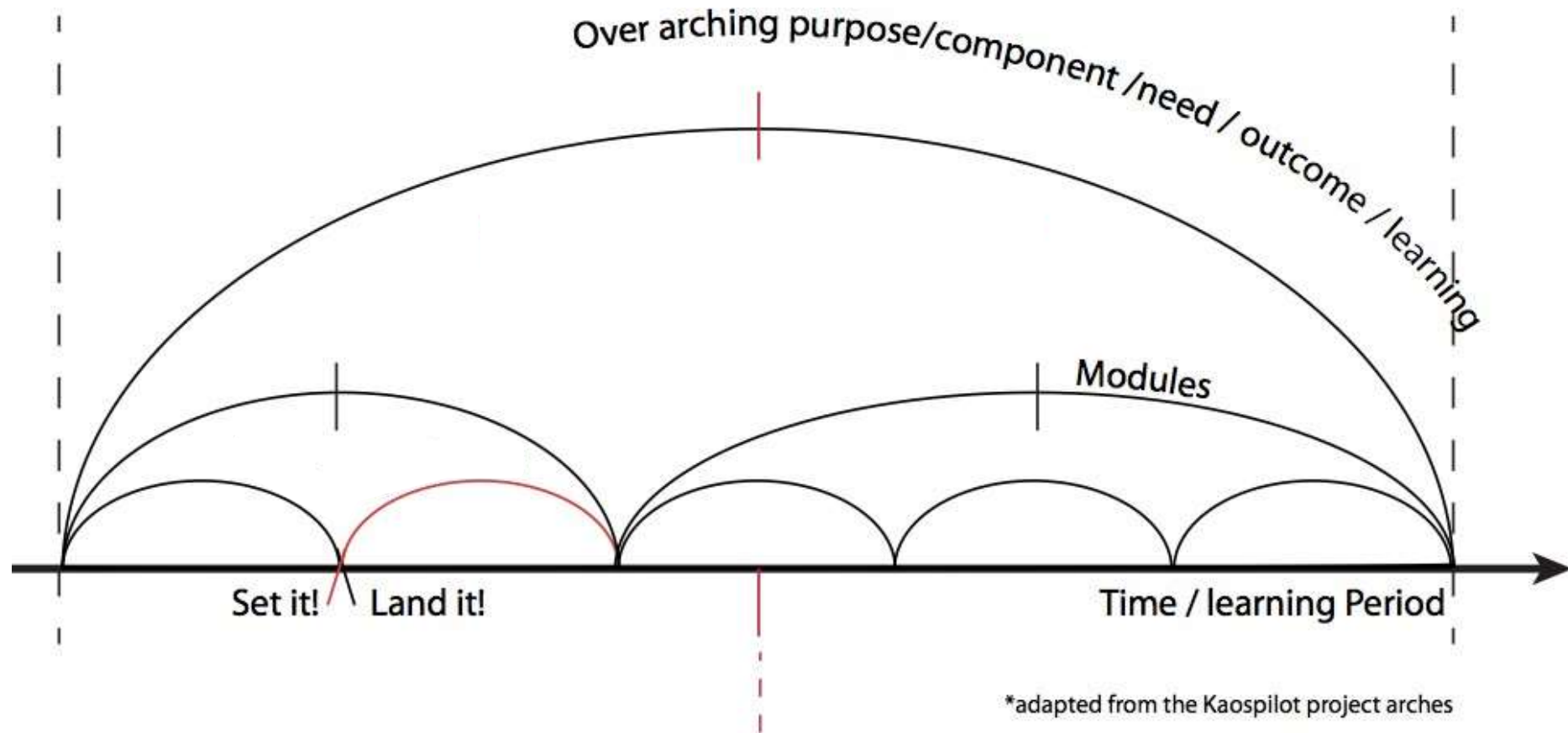
Praktisch:

1. Stel overstijgende vragen,
2. Laat student zelf verklaren en uitleggen,
3. Laat student samenvatten, en
4. Check of informatie is begrepen.

Hoe? Wat? Waar? Wanneer? Waarom? Wie?

Conclusie

Praktisch: aanwezigheidsregistratie

AMC studenten moeten een code invoeren

- De HvA docent ontvangt deze code via medewerker onderwijsbureau Faculteit Gezondheid
- De AMC docent ontvangt deze code via de email

HvA studenten moeten hun naam noteren

- De HvA docent noteert de aanwezigheid op Sharepoint
- De AMC docent houdt de aanwezigheid bij en mailt de lijst na afloop van het onderwijs door

Praktisch: beoordeling

De docent vult het feedbackformulier in en ondertekent dit.

- De studenten maken een foto en leveren dit bij de eigen opleiding in
- AMC studenten moeten ook het zorgplan inleveren via het PO portfolio

A handwritten signature in black ink, consisting of a large, sweeping loop at the top and a series of smaller, connected loops below it.

Vragen? Opmerkingen? Aanvullingen?

Onderzoek naar MDO's

Onderzoek naar MDO's met als belangrijkste doelen:

- Teamproces: *In welke mate vinden teamleren en boundary crossing plaats?*
- Ervaren teamproces: *Hoe ervaren studenten het teamproces?*
- Leeruitkomsten: *In welke mate worden de leerdoelen en zorgplankwaliteit behaald?*
- Procesbegeleiding: *Welke rol speelt de docent op bovenstaande doelen?*

Secundaire doelen:

Invloed van sessie, opleidingsjaar en zorgopleiding op teamproces en leeruitkomsten (zorgplankwaliteit)

Onderzoek naar MDO's

Hoe gaan we dit doen?

- Interview met docent voorafgaand aan MDO's: *in kaart brengen van overeenkomsten en verschillen, bijvoorbeeld: achtergrond, ervaring, overtuigingen, voorkeuren en motivatie. Op basis van de verkregen antwoorden worden de docenten en MDO's geselecteerd die mee gaan doen met het onderzoek.*
- Opname van simulatie MDO: *d.m.v. audiorecorder*
- Studentenvragenlijst aansluitend op het MDO
- Focusgroep student achteraf
- Interview met docent achteraf

Onderzoek naar MDO's

Samengevat:

- Meedoen aan onderzoek is vrijwillig
- Jullie ontvangen via mail de informatie en deelnemersbrief
- Extra tijd is twee keer één uur voor interview, opnames en vragenlijst studenten in lestijd dus zorgt niet voor extra inspanningen.

